

INTERNAL AUDIT ASSESSMENT TOOL

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЯКОСТІ
ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

.....
для аудиторських комітетів

Розділ I: Вступ

«Робота з внутрішнього аудиту, яка виконується професіоналами з глибоким розумінням ділової культури, систем і процесів, забезпечує впевненість в тому, що наявні механізми внутрішнього контролю достатні для зниження ризиків, що процеси управління є адекватними, а цілі та завдання організації – досягнуті.»

Аудиторський комітет та внутрішні аудитори залежать один від одного і повинні бути взаємно доступними, при цьому внутрішні аудитори забезпечують об'єктивну точку зору, інформацію, підтримку та освіту аудиторського комітету, а аудиторський комітет, зі свого боку, забезпечує перевірку та нагляд за внутрішніми аудиторами.»

[Аудиторський комітет: мета, процес і професіоналізм](#), Інститут внутрішніх аудиторів

Модель трьох ліній ІВА: [Оновлена модель "Трьох ліній захисту"](#) роз'яснює основні ролі та обов'язки в трьох сферах організації: перша і друга лінії охоплюють функції оперативного управління, управління ризиками та дотримання вимог; в третій же лінії внутрішній аудит (ВА) «забезпечує незалежну та об'єктивну діяльність з надання гарантій та консультування щодо адекватності та ефективності управління та ризик-менеджменту.»

Ради директорів компаній та їхні аудиторські комітети залежать від ВА, який забезпечує надання точної, своєчасної та об'єктивної інформації та спостережень щодо широкого спектра областей, які досліджуються в організації.

Оскільки аудиторський комітет (АК) виконує свою управлінську роль, відносини з ВА мають вирішальне значення.

АК може мати широкі повноваження, в тому числі нести відповідальність за нагляд за фінансовою звітністю, управлінням ризиками, внутрішнім контролем, комплаєнсом, етикою, управлінням і внутрішніми або зовнішніми аудиторами. (Роль АК у його відносинах з ВА детально розглядається в розділі [Аудиторський комітет: мета, процес і професіоналізм](#).)

Враховуючи важливість ролі ВА, регулярна оцінка

якості діяльності ВА може забезпечити радам та аудиторським комітетам впевненість в тому, що внутрішні аудитори ефективно виконують свою роботу, керуючись [Міжнародними стандартами професійної практики внутрішнього аудиту](#), передовими практиками та з урахуванням конкретних очікувань ради і аудиторського комітету.

Ця методика оцінки якості пропонує рекомендації з питань, які повинні бути розглянуті в процесі оцінки, на основі усталеної передової практики.

Вона не задумана як обов'язкове керівництво, а скоріше як ресурс, який ради та аудиторські комітети можуть використовувати повністю або частково, щоб аналізувати:

- + Якість послуг, які компанія отримує від ВА, та достатність ресурсів, наявних в її розпорядженні.
- + Рівень комунікації та взаємодії з командою ВА.
- + Незалежність, об'єктивність і скептицизм команди ВА.

Кожен розділ охоплює ряд питань в основних областях, які ради, аудиторські комітети та ін. можуть поставити, щоб краще зрозуміти діяльність ВА та розробити свої власні плани щодо збільшення внеску і підвищення цінності цієї важливої сфери.

Розділ II: Процес оцінки

У деяких зонах застосування встановлюються стандарти та правила, які враховують необхідність проведення оцінок у ВА і важливість процесу підвищення якості (див. Додаток).

Хоча в цьому керівництві викладені основні вимоги до оцінки та якості ВА, АК повинен вивчати й додаткові критичні питання.

Це може допомогти АК підтримувати постійне розуміння плану діяльності ВА, те, наскільки якісно він досягає своїх цілей, наскільки ефективно його робота задовольняє потреби організації та чи найкращим чином організація використовує ресурси та додаткові послуги, які може запропонувати діяльність ВА.

Як видно з багатьох питань у цій методиці, крім будь-якої оцінки, між Керівником ВА (КВА) і головою АК також в міру потреби має бути забезпечений відкритий, постійний і двосторонній зв'язок.

Моніторинг ефективності діяльності ВА має безліч інших переваг, у тому числі:

- + Поліпшення розуміння ефективності ВА і результативності його роботи.
- + Отримання впевненості в тому, що зусилля ВА підтримують стратегічні цілі підприємства, ради та АК.
- + Отримання цінної інформації з актуальних питань, включаючи ефективність контролю та управління ризиками.
- + Виявлення інформації про можливості підвищення ефективності та / або результативності діяльності ВА.

+ Розуміння способів поліпшення співпраці із зовнішніми аудиторами та іншими третіми сторонами, в залежності від обставин.

+ Відкриття більших можливостей для відвертого діалогу, включаючи чесний зворотний зв'язок від ВА і конструктивний зворотний зв'язок від ради або АК, що може допомогти поліпшити якість взаємодії та зміцнити стосунки між АК і ВА.

Питання, які варто задати про оцінку

В процесі розгляду членами ради та АК питань, які містяться в цій методиці оцінки якості, вони повинні враховувати наведені нижче масштабні питання, які пов'язані з їх власним наглядом за діяльністю з ВА:

- + Чи існує щорічний ефективний, але не надто обтяжливий, процес оцінки ВА?
- + Чи існує оцінка того, наскільки добре ВА збирає і використовує інформацію та допомагає бізнесу приймати рішення?
- + Чи ефективна оцінка для допомоги керівництву і керівникам підрозділів ВА зрозуміти роль ВА в організації та необхідність або можливості зміни його ролі?

Всебічні періодичні оцінки здатні запобігти появі відчуття самовпевненості, яке виходить з припущення, що все гаразд, і не може виявити проблеми або можливості для діяльності ВА. У наступних розділах запропоновані конкретні питання, які ради та АК можуть адаптувати до своїх потреб в оцінці.

Розділ III: Якість послуг та достатність ресурсів, що забезпечуються в рамках діяльності з внутрішнього аудиту

«В найбільшій мірі організації допомагають повністю укомплектовані ресурсами та професійно компетентні співробітники служби внутрішнього аудиту, які надають послуги, які створюють додану вартість та критично важливі для ефективного і дієвого управління організацією.»

[Внутрішній аудит: всебічне підвищення цінності](#), Інститут внутрішніх аудиторів

Оцінка якості послуг і ресурсів ВА, є фундаментальною частиною будь-якої оцінки. Загальна мета цього розділу оцінки - розглянути:

- + Здатність АК оцінювати діяльність ВА.
- + Ступінь відповідності діяльності ВА стандартам і власній програмі підвищення якості.
- + Чи відповідає діяльність ВА обов'язкам, зазначеним в його статуті, і чи відповідає очікуванням АК.
- + Якість результатів аналізу та прогнозів, які надає ВА з питань управління, ризик-менеджменту та контролю.
- + Використання ВА технологій і технічних знань.
- + Чи позитивно впливає діяльність ВА на організацію.

+ Компетентність і ефективність керівника і членів ВА, а також ефективність виконання ними своїх професійних обов'язків.

З цієї точки зору [Модель компетенцій IBA у внутрішньому аудиті](#) може стати ключовим ресурсом.

+ Якщо ВА використовує бенчмаркінг (порівняльний аналіз), щоб оцінити, наскільки ефективно він використовує свої ресурси, або чи необхідні вдосконалення наявних ресурсів або способів їх використання.

Використовуйте наведені нижче питання для вирішення цих та інших ключових проблем. Слід також пам'ятати, що питання, наведені в документі, головним чином спрямовані на передові практики. Хоча обговорювані кроки можуть і не знадобитися, ради і АК можуть забажати розглянути питання про включення їх до нагляду за діяльністю ВА.

У деяких випадках АК, можливо, буде потрібно поставити ці питання керівництву, щоб отримати необхідну інформацію. Для усіх питань в цьому документі також залишено місце для приміток щодо кожної теми. Однак документування відповідей не настільки важливе, як розгляд питання про те, чи може вивчення відповідей допомогти АК в його наглядовій ролі та зосередженні уваги на областях, які заслуговують подальшого вивчення, і яким чином.

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Ефективність та очікування

- » Чи здійснив ВА позитивний вплив на організацію з моменту останньої оцінки? Чи були питання, доведені ВА до відома АК, актуальними? Чи були його спостереження і висновки достатньо підтверджені?
- » Чи співвідноситься визначення успіху ВА з визначенням АК?
- » Чи структура ВА створена так, щоб задовольняти потреби організації та створювати додану цінність, яка допоможе бізнесу розвиватися в майбутньому?
- » Чи успішно ВА здійснює моніторинг фінансового, операційного та комплаєнс-контролю (включаючи області, пов'язані з технологіями)?
- » Чи є ресурси ВА достатніми для виконання свого статуту та задоволення очікувань ради директорів та АК?
- » Чи має команда аудиторів стратегію аудиту? Чи включає концепція довгострокового розвитку кадрове планування для команди аудиторів з урахуванням ресурсів, необхідних для надання ефективних послуг (тобто адекватне управління ресурсами та талантами)?
- » Чи регулярно АК переглядає Статут ВА? Чи дотримується ВА Статуту?
- » Чи організований план аудиту таким чином, щоб своєчасно виявляти проблеми та проводити аудит відповідно до очікувань?
- » Хоча складання звітів не є обов'язковим, чи рекомендується ВА повідомляти результати з докладним описом своїх дій і планів коригувальних заходів із зазначенням термінів? (Додаткові питання щодо звітності ВА включені до Розділу IV.)
- » Чи реагує керівництво на запити ВА?

Фактори ризику

- » Чи розширює діяльність ВА знання ради або АК щодо поточних та нових ризиків для організації?
- » Чи існують чіткі зв'язки між планом аудиту та стратегічними цілями та ризиками організації?
- » Чи пояснює керівник ВА Аудиторському Комітету, яким чином план аудиту охоплює складні та критичні області, включаючи нові або наявні області ризику, які будуть або можуть перешкоджати досягненню цілей організації?

Технології та технічна експертиза

- » Чи використовує команда ВА трансформаційні технології, такі як розширена аналітика даних, автоматизація та роботизація процесів, інтелектуальний аналіз даних про процеси, машинне навчання і штучний інтелект, для виявлення тенденцій ризиків та аномалій?
- » Чи проводить ВА безперервну та ефективну оцінку та впровадження різноманітних технологій для підтримки своїх послуг із забезпечення гарантій та консультаційних послуг і підвищення ефективності у підрозділі?
- » Чи розширює ВА використання технологій для виявлення наслідків та основних причин проблем (замість того, щоб просто виявляти проблеми)?
- » Чи залучає команда ВА при необхідності зовнішніх експертів в області технологій або будь-якій іншій технічній галузі?

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Гарантія якості

- » Чи використовує команда ВА процеси забезпечення якості та чи бере участь в постійних зусиллях щодо поліпшення?
- » Які результати самих останніх внутрішніх звітів і зовнішніх оцінок Програми забезпечення та підвищення якості?
- » За наявності якихось значних областей поліпшення або невідповідності вимогам IBA та іншим стандартам якості, які були причини та чи адекватно ВА розглянув кожну з них?
- » Чи відповідає ВА *Міжнародним стандартам професійної практики внутрішнього аудиту*?
- » Чи розкриває ВА належним чином випадки, коли дотримання певних частин Стандартів IBA було обмежено або заборонено законом або нормативними актами?

Додавання цінності

- » Чи ділиться ВА своїм досвідом задля ключових ініціатив, таких як впровадження нових законів і нормативних актів, непередбачуваних подій на кшталт епідемії COVID-19 або впровадження організацією інноваційних технологій?
- » Чи відіграє команда ВА консультативну роль на додаток до своїх обов'язків щодо забезпечення гарантій?
- » Чи визначив ВА області для послуг з надання гарантій в результаті проведеного консультування?
- » Чи робить ВА опитування після проведення внутрішнього аудиту?
- » Чи отримує ВА запити від керівництва?
- » Чи вважається важливою ротація ВА?

Кваліфікація та склад команди

- » Чи обізнаний АК про те, чи володіє ВА необхідними ресурсами та компетенціями для кваліфікованого виконання своєї роботи та досягнення цілей АК?
- » Чи звітує ВА перед АК про відсоток сертифікованих внутрішніх аудиторів (СВА) в команді? Відсоток зі ступенем магістра? Відсоток з іншим відповідним спеціалізованим досвідом або повноваженнями?
- » Чи є команда ВА неоднорідною (різноманітною) групою з точки зору демографії, типажів і досвіду?
- » Чи поінформований АК про те, чи постійно ВА посилює свою команду шляхом ефективного найму, збереження працівників на робочих місцях та підвищення на посаді? Чи відбувається ротація членів команди усередині підрозділу для розширення їхніх знань і кругозору?
- » Чи є план наступництва для керівника ВА та ключових членів команди?
- » Чи прийняв ВА програму запрошеного аудитора (зовнішнього експерта) в певних проектах?

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Порівняльний аналіз та зворотний зв'язок

- » Чи використовує ВА порівняльний аналіз, щоб побачити, як його процеси, продуктивність і лідерство співвідносяться з процесами інших організацій?
- » Чи є контрольні показники або показники ефективності, що відстежуються ВА, виправданими і такими, що відповідають його статутним обов'язкам та області відповідальності?
- » Чи надає керівництво зворотний зв'язок керівнику і команді ВА в цілому?
- » Чи надає зовнішній аудитор зворотний зв'язок щодо діяльності ВА?

Комбіновані гарантії

- » Як ВА підходить до комплексного / комбінованого надання гарантій, щоб забезпечити координацію своєї діяльності з іншими внутрішніми та зовнішніми постачальниками послуг з надання гарантій?
- » Чи стикнулася модель комбінованих гарантій з неповним покриттям або дублюванням зусиль?

«Внутрішні аудитори можуть заощадити своїй організації значні суми грошей і захистити її репутацію на ринку, виявивши, наприклад, неефективність роботи, розтрати, розкрадання штатними співробітниками, шахрайство і випадки недотримання законів або нормативних актів.

Вони стежать за корпоративним кліматом і виконують різні види діяльності, такі як оцінка ризиків, аналіз можливостей, надання рекомендацій з поліпшення, заохочення дотримання етичних норм, забезпечення правильності ведення обліку та фінансової звітності, підвищення обізнаності вищого керівництва і ради з ключових питань, розслідування шахрайства, виявлення розтрат, виявлення так званих «червоних прапорів» (індикаторів ризику), рекомендації щодо посилення контролю, моніторинг дотримання правил і положень і багато іншого!»

[Звичайна справа: Погляд на різноманітні обов'язки внутрішніх аудиторів](#), Інститут внутрішніх аудиторів

Розділ IV: Комунікація та взаємодія з командою внутрішніх аудиторів

Регулярний зв'язок між АК і ВА дозволяє АК забезпечувати належний нагляд за роботою і процесом ВА. Питання в цьому розділі можуть сприяти активному і конструктивному діалогу між ВА та АК.

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Робочі відносини

- » Чи повідомляє ВА про свій план і чи просить зворотний зв'язок і прийняття рішення про схвалення? Чи застосовуються заходи послідууючого контролю для підтвердження актуальності плану?
- » Чи всі обговорення між радою, АК і ВА є відвертими та всебічними?
- » Чи доступний голова АК для керівника ВА поза нарадами?
- » Чи відчуває ВА себе комфортно, піднімаючи важливі та іноді важкі питання?
- » Чи є «тертя» (суперечки), коли ВА підіймає складні питання?
- » Чи надається керівнику ВА адекватний і достатній час в рамках періодичного звітування перед АК?
- » Чи бувають між АК та керівником ВА закриті наради без керівництва? Якщо так, то як часто? Якщо ні, то чому?

Якість зв'язку

- » Чи повідомляє керівник ВА Аудиторському Комітету про свою періодичну оцінку ризиків та план аудиту?
- » Чи забезпечує обмін інформацією про діяльність ВА з АК хороше розуміння ризиків, що охоплюються, процесу моніторингу ризиків, що виникають, і потенційного шахрайства?
- » Чи надають повідомлення інформацію, необхідну АК для визначення того, наскільки професійно виконуються процеси в команді ВА і наскільки точні її результати?
- » Чи звітує ВА про відсоткову частку реалізованих планів дій керівництва та часові рамки?
- » Чи добре організовані і зрозумілі комунікації ВА? Чи вважає АК, що звіти ВА мають вплив та містять високоякісні наочні матеріали?
- » Чи є звітність ВА своєчасною та достовірною, об'єктивною і конструктивною?
- » Чи охоплює звітність ВА його власну діяльність, значні ризики та проблеми контролю? Чи є зрозумілими цілі та обсяг завдань, висновки, рекомендації та плани дій?

Розділ V: Незалежність аудитора, об'єктивність і професійний скептицизм

«Зовнішні аудитори не залежать від організації. Навпаки, внутрішні аудитори, які є невід'ємною частиною їх організації, демонструють організаційну незалежність та об'єктивність у своєму підході до роботи та незалежні від діяльності, яку вони перевіряють. Взаємовідносини внутрішніх аудиторів з аудиторським комітетом мають вирішальне значення для незалежності їх діяльності.»

Аудиторський комітет: мета, процес, професіоналізм, Інститут внутрішніх аудиторів

Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту IBA встановлюють вимоги до незалежності та об'єктивності внутрішніх аудиторів. Крім того, IBA зазначає, що передова практика вимагає, щоб статут ВА встановлював незалежність ВА за допомогою подвійної системи підзвітності. Відповідно до цих відносин керівник ВА повинен офіційно звітувати перед вищим керівництвом, а також звітувати перед АК щодо стратегічного напрямку та підзвітності.

Таким чином, діяльність ВА підтримує крихкий баланс між її роллю незалежного аудитора і ключовим ресурсом для організації. Питання в цьому розділі допоможуть висвітлити кроки, необхідні для підтримки та моніторингу цього балансу.

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Загальні передові практики

- » Чи пропагує керівник ВА культуру, яка активно заохочує об'єктивність та скептицизм?
- » Чи підтримує загальна культура та стиль управління АК об'єктивність та скептицизм ВА?
- » Чи достатньо є підготовка співробітників ВА у питаннях незалежності, об'єктивності та скептицизму? Чи проходять вони за потреби підвищення кваліфікації?
- » Чи повідомляє ВА аудиторському комітету про проблеми об'єктивності або скептицизму?
- » Чи регулярно відбувається ротація членів команди, щоб вони могли використовувати свої ідеї та винахідливість в нових ролях або завданнях? Чи існують плани постійного розвитку співробітників?
- » Яке обґрунтування організаційної структури ВА та чи є необхідність розглянути питання про зміну структури в рамках стратегічного бачення підрозділу керівником ВА?
- » Чи має ВА свою власну політику та процедури (методологію) відповідно до стандартів та передових практик? Чи використовуються ці політики і процедури ВА з метою навчання (нові аудитори, запрошені аудитори) і чи доступні вони для ознайомлення для команди ВА?

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Незалежність

- » Чи визнається і поважається незалежність ВА? Чи вважається діяльність ВА надійною та конфіденційною?
- » Чи може керівник ВА відверто поговорити з тими, хто відповідає за управління?
- » Чи здатні команда та керівник ВА розвивати співпрацю з керівництвом, радою та АК, не дозволяючи цим відносинам заважати своїй незалежності, об'єктивності та скептицизму?
- » Чи розуміє команда, що загальна мета полягає в збереженні незалежності для того, щоб піднімати питання, які допоможуть компанії досягти більшого успіху?
- » Чи здатен ВА протистояти тиску щодо мінімізації або обмеження аудитів або піддатися іншим проханням керівництва?
- » Чи пом'якшуються або замовчуються результати аудиту, або ж керівництвом висловлює довіру і схвалює звіти ВА?
- » Чи є які-небудь ознаки того, що діяльність ВА стала розслабленою та почала регулярно повторювати одні й ті ж процедури?
- » Чи регулярно представники ВА зустрічаються з вищим керівництвом – наприклад, кожного кварталу?
- » Чи заслуховується звіт керівника ВА на закритій нараді? Чи відверто керівник ВА обговорює проблеми та складні задачі, що стоять перед ним?

Об'єктивність

- » Чи були випадки, коли особиста або професійна залученість внутрішнього аудитора в області, що перевіряється, або його відданість затьмарювали його об'єктивність?
- » Чи вдалося членам команди ВА зберігати неупереджену та об'єктивну налаштованість у всіх відносинах?
- » Якщо керівник ВА або інші члени команди отримують заохочувальну компенсацію, чи вважаєте ви, що це впливає на їх об'єктивність?
- » Чи демонструє ВА хороший баланс між перевітками і консультативною роботою?
- » Чи готовий керівник ВА визнати помилки або обмеження і чи готовий він освоювати нові навички та горизонти? Чи запрошує ВА зовнішніх експертів, коли це необхідно?

ПРИКЛАДИ ПИТАНЬ

ПРИМІТКИ

Скептицизм

Як і в деяких інших сферах, рада та АК, можливо, захотять поставити питання в цьому розділі керівництву ВА.

- » Чи застосовує команда ВА відповідний скептицизм у своїй роботі? Чи збирає ВА належну документацію та перевіряє факти, перш ніж прийти до висновку?
- » Чи мають члени команди здоровий рівень цікавості та допитливий спосіб мислення?
- » Чи зручно членам команди перевіряти або проводити незалежну верифікацію інформації, отриманої від інших співробітників організації? Чи їх активно заохочують до цього?
- » Члени команди ставлять питання, на які отримують прості відповіді «так» або «ні», або більш вдумливі, на які необхідно відповісти більш детально або перспективно?
- » Чи має аудиторська команда достатні знання про компанію, її економічну діяльність, а також про ризики та проблеми, з якими вона стикається, щоб розпізнати сумнівні дані або спостереження?
- » Стикаючись з сумнівним висновком, чи досліджують іноді члени аудиторської команди, яким чином інші організації справляються з певними проблемами або зазнають труднощів?
- » Чи здатні члени аудиторської команди піддавати сумніву власні висновки на предмет помилок або неочікуваних даних? Чи можуть вони «відійти на відстань» від звичайних процедур (подивитися з відстані), щоб виробити цілісне уявлення про організацію?
- » Чи надається аудиторській команді час, необхідний для прояву скептицизму, об'єктивності та незалежності, без тиску термінів або вимоги затвердити висновок?
- » Що говорять про скептицизм рейтинги звітів ВА? Чи вказує відсутність зауважень або передбачувані рейтинги звітів на недостатність скептицизму або допитливого способу мислення?

Розділ VI: Висновок: Додана вартість

Працюючи разом, ВА та АК можуть виробити цілісне уявлення про організацію, яке дозволить їм визначити різні аспекти управління, ризику і контролю, як великі, так і малі. Оцінка - це потужний інструмент, який АК можуть використовувати для забезпечення того, щоб всі три лінії робили внесок в загальну картину факторів корпоративних ризиків і отримували з неї користь.

Рада та АК можуть використовувати цей інструмент оцінки, щоб визначити, яким чином найкраще:

- + Зрозуміти, наскільки добре результати ВА відповідають очікуванням.
- + Підтвердити, що рада та АК чують про роль і зусилля ВА від керівника ВА і менеджменту, і поглибити їх розуміння цієї області.
- + Співвіднести його з власною оцінкою ВА своєї діяльності та будь-якими доступними даними порівняльного аналізу і надати АК гарантію, що його члени можуть покладатися на діяльність ВА в цей момент часу.

Майте на увазі, що після завершення оцінки питання не закінчуються. Після цього рада і члени АК повинні запитати себе, чи відповідають результати оцінки очікуваням і чи є можливості для їх поліпшення. Оцінки можуть допомогти в розробці контрольних показників і, ймовірно, відкриють шлях для додаткових міркувань. Крім того, вони можуть допомогти раді та АК розглянути питання про те, чи отримує організація повну віддачу від діяльності ВА або існують консультативні проекти та ролі, які дозволили б команді збільшити свій внесок. Після завершення оцінки рада та АК можуть використовувати свої висновки для розгляду будь-яких необхідних змін і використання потенційних нових можливостей для подальшого залучення ВА до переходу організації на наступний рівень.

Додаток: Відповідні вимоги та стандарти США

Стандарти IBA

Відповідно до Міжнародного стандарту професійної практики IBA (серія 1300) керівник ВА повинен розробити та підтримувати програму забезпечення та підвищення якості (ПЗПЯ). ПЗПЯ повинна включати оцінку, яка відповідає визначенню поняття внутрішнього аудиту Інституту внутрішніх аудиторів та *Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту*, а також оцінку того, чи застосовують аудитори у своїй діяльності Кодекс етики. ПЗПЯ повинна охоплювати всі аспекти діяльності ВА - як з внутрішньою, так і з зовнішньою оцінками. ПЗПЯ повинна оцінити ефективність і результативність діяльності ВА і звернути увагу на можливості для поліпшення.

Зовнішня оцінка, яка проводиться кваліфікованим незалежним експертом або групою експертів, які не є співробітниками організації, необхідна не рідше одного разу на п'ять років (Стандарт IBA 1312). Внутрішня оцінка має включати постійний моніторинг діяльності ВА та періодичні самооцінки або оцінки іншими співробітниками організації, що володіють достатніми знаннями про практику ВА. *Методичний посібник з оцінки якості внутрішнього аудиту IBA* рекомендує проводити внутрішні оцінки не рідше одного разу на рік.

Спеціальні стандарти

Стандарт IBA 1300 - Програма забезпечення та підвищення якості. Визначає, що керівники ВА зобов'язані створювати та підтримувати програму забезпечення і підвищення якості, що охоплює всі аспекти діяльності ВА. Ця програма повинна включати як програми внутрішньої оцінки (що включають і постійний моніторинг, і регулярну самооцінку), так і програми зовнішньої оцінки. Як зазначає IBA, діяльність ВА зобов'язана підтримувати найвищий рівень якості не тільки відповідно до професійних стандартів, а й перед замовником.

Стандарт 1311 IBA - Внутрішня оцінка. «Періодичні самооцінки мають іншу спрямованість, ніж постійний моніторинг, оскільки вони, як правило, забезпечують більш цілісну і всебічну оцінку *Стандартів* і діяльності з внутрішнього аудиту. Постійний моніторинг, навпаки, як правило, зосереджений на оглядах, які проводяться на рівні окремих перевірок. Крім того, періодичні самооцінки перевіряють відповідність кожному стандарту, тоді як постійний моніторинг часто більше зосереджений на стандартах ефективності на рівні

перевірки.»

Стандарт 1312 - Зовнішня оцінка. Вимагає проведення зовнішньої оцінки діяльності ВА не рідше одного разу на п'ять років кваліфікованим незалежним експертом або групою експертів, які не є співробітниками організації. Мета полягає в тому, щоб оцінити, наскільки діяльність ВА відповідає *Стандартам* і Кодексу етики.

Біржові вимоги

Методичні рекомендації для компаній, чиї акції котируються на Нью-Йоркській фондовій біржі:

Всі компанії, чиї акції котируються на біржі, повинні мати функцію внутрішнього аудиту (Розділ 303A.07 (с)) протягом одного року після лістингу. Згідно з коментарем, «лістингові компанії повинні підтримувати функцію внутрішнього аудиту, щоб надавати керівництву і аудиторському комітету поточну оцінку процесів управління ризиками та системи внутрішнього контролю лістингових компаній». В методичних рекомендаціях зазначається, що «для найбільш ефективного виконання своїх наглядових функцій аудиторський комітет повинен мати можливість проводити окремі наради з керівництвом, незалежними аудиторами та особами, відповідальними за функцію внутрішнього аудиту».

NASDAQ: NASDAQ (Система автоматизованих котирувань Національної асоціації дилерів цінних паперів) не вимагає, щоб у лістингових компаній була функція внутрішнього аудиту.

Ресурси та рекомендації Інституту внутрішніх аудиторів

» *Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту*, включаючи серію 1300.

» Модель компетенцій у внутрішньому аудиті

» IBA Модель трьох ліній: Оновлена модель «Трьох ліній захисту»

» Внутрішній аудит: комплексне додавання цінності

» Модель зрілості внутрішнього аудиту

» Типовий статут внутрішнього аудиту

Інше

» Методика оцінки якості зовнішнього аудиту Центру оцінки якості аудиту

Про ІВА

Інститут внутрішніх аудиторів (ІВА) є найбільш широко визнаним захисником, просвітником і постачальником стандартів, рекомендацій та сертифікатів в області внутрішнього аудиту. Заснований в 1941 році, ІВА сьогодні допомагає понад 200 000 членів з більш ніж 170 країн і регіонів. Глобальна штаб-квартира Асоціації знаходиться в Лейк-Мері, штат Флорида, США. Для отримання додаткової інформації відвідайте сайт www.globaliia.org.

Застереження

ІВА публікує цей документ з інформаційною та освітньою метою. Цей матеріал не призначений для надання остаточних відповідей на конкретні індивідуальні обставини та призначений тільки для використання в якості керівництва. ІВА рекомендує звертатися за консультацією до незалежних експертів безпосередньо в ключі будь-якої конкретної ситуації. ІВА не несе відповідальності за те, що хто-небудь повністю покладається на цей матеріал.

Авторське право

Copyright © 2021 Інститут внутрішніх аудиторів, Inc. Всі права захищені.

Для отримання дозволу на відтворення, будь ласка, зв'яжіться з нами copyright@theiia.org.

Глобальна штаб-квартира
Інститут внутрішніх аудиторів,
1035 Грінвуд Блvd., оф. 149
Лейк Мері, FL 32746, США

Телефон: +1-407-937-1111
Факс: +1-407-937-1101
www.globaliia.org

**The Institute of
Internal Auditors**